

2025’de LexiQamus’da Neler Değişti?

Bu yıl LexiQamus’ta altı büyük sözlüğü (toplam 13 cilt) kapsayan çok titiz bir dijitalleştirme ve sınıflandırma sürecini tamamladık. Artık yalnızca madde başları değil, bu sözlüklerdeki bütün kategorize edilmiş kelimeler de aranabilir durumda. Üstelik, her kelime görsel biçimde sunulan tanımlarıyla birlikte görüntüleniyor.

Orijinal–kopya ilişkisi her zaman korunuyor; böylece kelimeler kademe kademe önce maddede, sonra sütunda, ardından sayfada görüntülenebiliyor.

Ayrıca hem **telafluzlarda**, hem **köken dillerinde**, hem de dışarıdan bilgi alındığında **muteber kaynaklara atıf** yapılıyor.

Kapsam Genişledi

Artık arama yapılabilecek sözlükler:

1. **Kamus-ı Türki**, Şemseddin Sami Efendi (1901) – 2 cilt
2. **Lûgat-ı Naci**, Muallim Naci Efendi (1894)
3. **Lehçe-i Osmanî**, Ahmed Vefik Paşa (1876, 1. baskı) – 2 cilt
4. **Lûgat-ı Ebuzziya Tevfik**, Ebuzziya Tevfik Bey (1888)
5. **Kamusü’l-A’lâm**, Şemseddin Sami Efendi (1888–89) – 6 cilt
6. **Ahterî-i Kebîr**, Muslihiddin Mustafa (1545) (Bu yıl **Ahterî-i Kebîr** ilk kez LexiQamus’a eklendi).

Diğer sözlüklerde ise kapsam genişletildi: Artık yalnızca madde başları değil, tanım içinde geçen **madde başı niteliğindeki kelimeler**, ayrıca onlarla **etimolojik veya anlamsal bağı bulunan kritik kavramlar, ıstılahlar, terimler ve alt maddeler** de aranabiliyor.

Telafluz Özelliği Eklendi

LexiQamus’ta daha önce Latin harfleriyle arama yapılamıyordu; artık bu özellik devrede.

Telafluzlar ikiye ayrıldı:

- İmla telafluzu (ör. tehammul)
- Çağdaş Türkçe telafluzu (ör. tahammül)

Ayrıca, her telafluz için sistem “yanlış telafluz”, “daha doğru telafluz” veya “halk ağındaki telafluz” gibi bir doğruluk ve kullanım kategorisi belirtiyor.

Kelime Bulutları ve Görsel Haritalar

Kamus-ı Türki için geliştirdiğimiz **Kelime Bulutu** uygulamasıyla her kelimenin anlam alanı görselleştiriliyor.

Bu çalışma yalnızca teknik bir işlem değil — alanında yetkin Osmanlıca ve Türk dili uzmanlarının katkılarıyla yürütülen yoğun bir emek sürecinin ürünü.

Her kavramın anlam ilişkileri, benzerlikleri ve çağrışımları titizlikle incelendi.

Yakında bu çalışma, aynı titizlikle diğer tüm sözlüklere de genişletilecek

25 Etiketle Anlamsal Bağlantılar

LexiQamus artık kelimeleri birbirine 25 farklı **anlamsal ve etimolojik etiket** aracılığıyla bağlıyor.

Örnek olarak:

- **Kök / Türev,**
- **Eş anlamlı,**
- **Zıt anlamlı,**
- **Daha yaygın / daha az yaygın,**
- **Bileşen** gibi.
- Bu sayede aynı kökten türemiş ya da anlamca yakın kelimeler farklı sözlüklerde yer alsalar bile birbirleriyle ilişkilendiriliyor. Kullanıcılar artık bir kelimenin tarihî evrimini, farklı sözlüklerdeki varyantlarını ve anlam genişlemesini tek bir ekranda görebiliyor

Sonuç

Yeni Özelliklerle kelimelerin hikayelerini sadece okumakla kalmayacak, onları bir ağın içinde “görür hal geleceksiniz.

Ve bu daha başlangıç! Önümüzdeki yıl boyunca LexiQamus’tan sık sık yeni haberler ve düzenli güncellemeler duymaya devam edeceksiniz.
